

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-243386. תאריך: 136 • מען מברקים: "עולמפרם" • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך משנה: יוסף ינאי • עורכת: רות שני • עורכת כיתוב: ענת ישי ראלי • צלמי-מערכת: ציון צפריר וגילה רזון • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרני • המו"ל: העולם הזה בע"מ • מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רחוב כ"ר אביגדור • הפצה: "גד" בע"מ • גופות: צינקורפיה, כספי" בע"מ.

ק/א קרי

מדוע אסרה הצנזורה הצבאית את פירסום הפרשה שבה הורשע הקצין ב' מיבצע ליתאני?

אותה פרשה עוררה ויכוחים רבים, מב' חילת ההשלכות המוסריות, הצבאיות והמדיניות. אך את השאלה הצנזורלית יש לבחון לחוד.

שמעתי רק נימוק סביר אחד לאיסור הפירסום. אם פירסום הפרטים המהירידיים של המיקרה, כך נאמר, עלול הדבר לש' מש עילה לאוייב, במילחמת-עמית, להת' נכל לשבויים שלנו.

נראה לי כי נימוק זה מופרך מיסודו. ההיפך הוא נכון.

אילו פורסם מייד מלוא פסק-הדין של בית-המשפט הצבאי, בערכאה ראשונה ו/או השנייה, היה הדבר משמש אותי כבוד לישראל, ולקח לכל אויביה. הנה, אמנם, בוצע פשע-מילחמה בידי חייל צה"ל, אך ישראל הגיבה כפי שמדינת תרבות מגיבה: החייל הועמד לדין, הוא הורשע ונענש בכל חומר הדין. לא זה בלבד שלא היה ניתן הכשר להתנכלות בשבויים שלנו, אלא ההיפך — היה מוכח שישראל מקפידה על מוסר-המילחמה ללא דופי.

דווקא המתקת-העונש היא העלולה להשפיע בכיוון ההפוך. היא היתה עלולה לעורר את הרושם שגם פשע-מילחמה מזוועע — ולא יתואר פשע מהירידי מבחינת שיפלותו ואכזריותו — אינו נחשב בישראל כמעשה חמור. זה היה עלול לתת הכשר לאויבים ולמתנכלים. והרי תמימות היא לחשוב כי פרטי המעשה היו נשמ' רים בסוד לאורך ימים. במקדם או במ' אחר היו הדברים מגיעים לאוזניו של כתב זר, ומוצאים את מקומם בעיתון זר. אין אנו חברה סגורה, ואין כל אפשרות לשמור אצלנו על סודות מסוג זה.

אני שמח שהודעת הרמטכ"ל מן השבוע שעבר, בעיקבות נאומי בכנסת, תיקנה לפחות חלקית את הנזק וקבעה חד-משמ' עית את דבקות ישראל בכללים ובנהלים של מוסר-הלחמה.

שמה יראו

הגויים

נדמה לי שהסיבה האמיתית לגניית הפירסום היא פחות הגיונית ויותר אינס' טינקטיבית: נעשתה נבלה בישראל, ומר' טב שהגויים לא יידעו על כך.

אותה הרגשה שלטה גם למחרת הפר' שה הנוראה של כפר-קאסם. פעולתי ב' שביעות האחרונים הדרכה לאי-מעט על-ידי ניסויי באותה פרשה.

השתלשלות העניינים היתה כזו: הרא' שונים ששמעו על מה שאירע היו אנשי רק"ח (אז מק"ע). ח"כ תופיק טובי מיהר

החלטה זו שברה את קשר-השתיקה. עוד לפני שהופיעה החוברת שלנו, הודיעה הר' צנזורה כי בוטל האיסור. דויד בן-גוריון החליט ללכת בדרך הפוכה. הוא הודיע על הפרשה לכנסת, הכנסת כיבדה את זכר החללים בקימה, גפתח המישפט הר' גדול וניתן פסק-הדין ההיסטורי של בנימין הלוי. שדבר על "הדגל השחור של אי-החוקיות" המתנופף מעל לפקודות שהן בלתי-חוקיות בעליל ושאסור לחייל למלא אחריהן.

בדיעבד, בפרספקטיבה של יותר מ-22 שנים — האם נהגנו כשורה? האם הועלנו למדינה ולצה"ל, או להיפך?

נדמה לי שכל בר-דעת יסכים שעמדתנו הביאה ברכה. העולם אמנם שמע על הפר' שה המזועזעת, אך הוא גם נוכח לדעת כי ישראל היא מדינת-תרבות, המתקוממת נגד מעשים כאלה. ולראייה: כאשר הפיק מנגנון-התעמולה של אש"ף, בשנים הר' אחרונות, סרט-תעמולה על פרשת כפר-קאסם, בלטה בו העובדה כי צה"ל עצמו הוא ששפט את פושעי-המילחמה.

למרבה-הצער, הסתיים אותו סרט ב' הבאת העובדות היבשות על תקופות-המאסר שריצו הפושעים בפועל. גם אז הומתק עונשם עד כדי מינימום מגוחך. אך לפחות לא נעשה הדבר למחרת פסק-הדין עצמו.

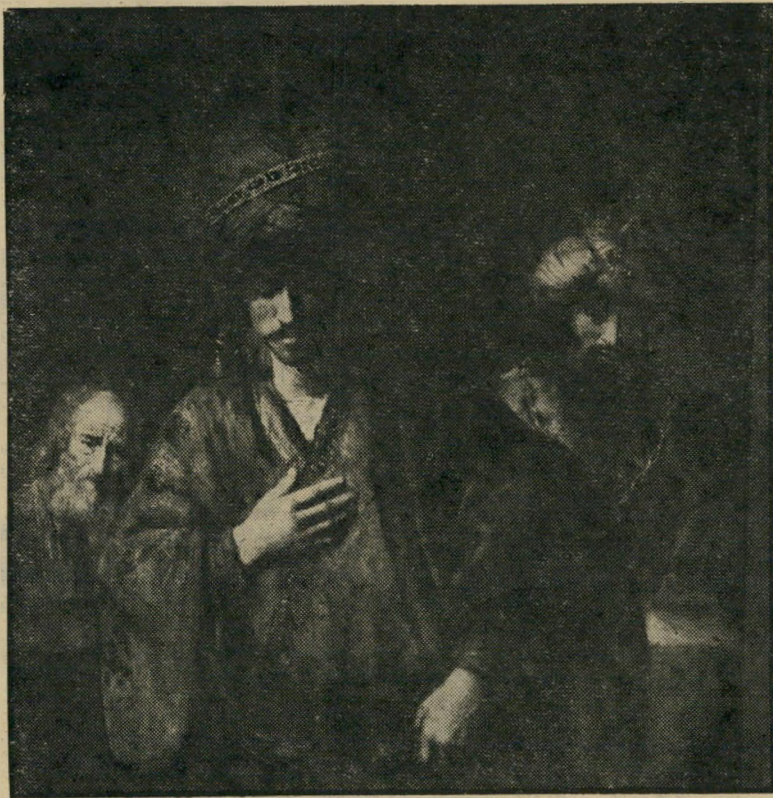
מאפיה שמאלנית

בתנ"ך

ח"כ אגודת-ישראל, יעקוב גרוס,

טען נגדי בעת הוויכוח, לפני שבועיים, כי פירסום הדברים עוזר רק לאויבי ישר' אל. קראתי לו קריאת-ביניים: "למי עוז פירסום הפרשה של נבות הירזעאלי?"

ואכן, עורכי התנ"ך השתייכו, בלי ספק,

דויד ואוריה (ציור של רמברנדט)

נבלה בישראל

למאפיה השמאלית. טומי לפיד היה מסלק אותם מן הטלוויזיה, אחרי-אחד. אהרון פאפו בוודאי לא היה מחדש את החזון של אליהו הנביא, שהציג תמונה בלתי-מאוזנת של הפרשה.

כמו יורשיו בימינו, היה אחאב המלך בטוח כי אליהו הנביא הוא עוכר-ישראל. אליהו הטיח את אותה האשמה בפניו של המלך. מי צדק?

אפשר להתווכח על כך. אחאב היה מלך גדול, פטריט נאמן. מימצאים ארכיאולוגיים מעידים שהוא היה האדריכל של קור' אליציה מרחבית גדולה להגנה מפני הת' פשטות האשורים. התנ"ך עצמו מתאר את מותו בהערצה.

אולם לא עלה על דעתם של עורכי הר'

תנ"ך לגנוז את הפרשה המבישה. להיפך: היא תוארה בפרוטרוט, מבלי להשמיט דבר.

יכול משהו לטעון כי עורכי התנ"ך היו משוחזרים, כאנשי המימפלגה הדתית, היה להם עניין בהשמצת המלך והמלוכה בכ' לל. הם רצו להאדיר ולפאר את זיכרו של אליהו, ומשום לא היה איכפת להם להכ' פיש את שמם של אחאב ואיזבל.

אולם אין להעלות טענה כזאת לגבי תיאור דמותו של דויד המלך. התנ"ך נע' רק סופית בחקופה שבה המתין עם-ישראל לבואו של המלך-המשית, נצר לבית דויד. איהו עניין יכול היה להיות לעורכים להשמיץ את אבי-אבותיו של המשית?

ובכל זאת: התנ"ך תיאר את דויד המלך כאדם שהיה מסוגל לכל מעשה-נבלה. מן התיאור עולה דמותו של אדם שהיה מוש' חת, בוגד, צמאדם וסוטה-מין.

פרשת אוריה החיתי, האלוף שנשלח להיהרג בחזית כדי שהמלך יוכל לנאוף עם אשתו, תוארה בהרחבה, ללא חל' ושרק, בצבעים הקודרים ביותר. לגבי יחסיו עם הפלישתים אמנם לא הסיק הר' תנ"ך מסקנות, אך לא העלים את העוב' דות: בהיותו נדרף עלי-ידי שאול, עבר דויד את הקווים אל האוייב הפלישתי, שירת אותו, כיהן כמעין מושל-מחוז מטע' מם והיה מוכן להילחם בשורותיהם נגד עמו וארצו. הוא הומלך בישראל אחרי ש' צבא-שאל הובס בגילבוע, ואין ספק ש' ישראל היתה אז מדינת-חסות פלישתית. לישראלים ניתנה "אוטונומיה" ביהודה ו' שומרון, והפלישתים הציבו עליה את דויד. התנ"ך גם פלש לצינעת-הפרט. אין הוא משאיר ספק לגבי היחסים ההומוריסטכס' אליים שבין דויד ויהונתן ("אחי יהונתן נעמל לי מאד, נפלאה אתה אהבתך לי מאהבת נשים"). בצדק אימצו לעצמם, לאחרונה, ההומוריסטכסואלים הישראליים את התואר "נעמיים", מי שרוצה יכול לייחס משמ' עות ההומוריסטכסואלית גם לתפקידו של דויד הצעיר בחצר שאול. האם רק גיגן באוזני המלך הקשיש בשעות דיכאונו?

בימים שבהם נכתב התנ"ך, לא שרר יחס סלחני ל"נעמיים". ההומוריסטכסואלים נחשבו בישראל כפושעים. והתיאור התנ"כי לא מוסיף ליוקרת דויד המת.

התנ"ך עצמו שלל מדויד את הזכות להקים את בית-המקדש, מכיוון ששפך דם רב מדי. ובכל זאת: התיאור השלם מעלה את דמותו של דויד כמלך בשר' ודם, אנושי ורענני, שעבר דרך ארוכה מחטאי נעוריו עד לתיפארת ויקנתו, מרור' דף-תענוגות שלוח-רסן עד לקשיש למור' טרגדיות, לגיבור לאומי.

האם היינו רוצים לראות במקום דמות תלת-ממדית זו של הרפתקן מפואר, אגדה חד-ממדית של מלך טוב ונחמד, המיטיב עם העם?

אנשי תיקשורת

אמיתיים

בכל זאת נשאלת השאלה: מדוע הח' ליטו עורכי התנ"ך לפרסם את כל הפר' טים האלה? מדוע סיפרו לכל הגויים כי אביה-משיח היה דמות כה מפוקפקת? והרי במשך אלפי שנים שעברו מאז, למדו מיליוני קוראי-התנ"ך בכל העולם כי המ' לך הגדול ביותר של היהודים עשה מעשים איומים כמעשה רצח-אוריה!

אני נוטה לחשוב כי עורכי-התנ"ך היו, במעמקי ליבם, אנשי-תיקשורת אמיתיים — סופרים ועיתונאים, לפי מושגי ימינו, שהאמינו כי האמת צריכה להיאמר, וכי זהו האינטרס העליון.

הם לא היו אנשי "מאפיה שמאלית". הם היו אנשים חזירים מוסר עמוק. טומי לפיד ודומיו היו בוודאי רואים בהם, "יפי' נפש", "אכילי שינאה עצמית". אולם למר' בה המזל, ההיסטוריה העברית גנזה את הפלידים והפאפואים למיניהם, ושמרה דור' קא את זיכרם של "עוכרי ישראל" מסוגו של התישבי — אנשי אמת. שהתריעו נגד מעשי נבלה ועוולה, ששברו כל קשר-שתיקה.

מורי חבין